

POWIEDZ *Aaa*
POMYŚL JAMA USTNA, POMYŚL ZDROWIE

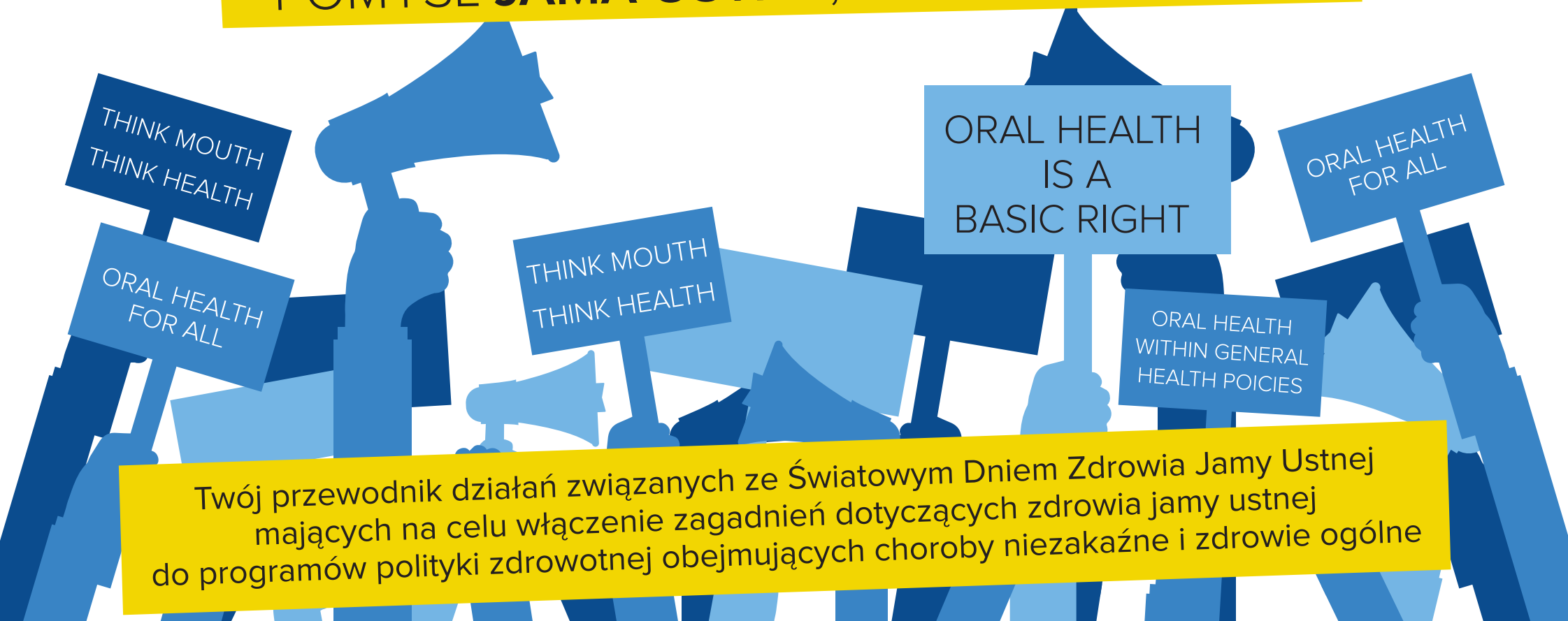
#SayAhh

#WOHD18

WŁĄCZENIE DECYDENTÓW DO KAMPANII

POMYŚL JAMA USTNA, POMYŚL ZDROWIE

Światowy Dzień
Zdrowia Jamy Ustnej
20 Marca

www.worldoralhealthday.org

fdi
FDI World Dental Federation

Spis Treści

Wprowadzenie	3
Geneza Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej	6
Powiedz Aaa: Pomyśl jama ustna, pomyśl zdrowie	8
5 kluczowych komunikatów	10
Zdrowie jamy ustnej, choroby zakaźne	
i ogólnoswiatowy program działania	13
Narzędzia ułatwiające podjęcie działań	18
Bibliografia	20

Wprowadzenie

Występowanie na świecie chorób jamy ustnej jest paradoksem. Stany chorobowe jamy ustnej, takie jak próchnica zębów, choroby dziąseł i rak jamy ustnej są jednymi z najczęstszych i najbardziej rozpowszechnionych chorób wśród ludzi (1) i mają te same czynniki ryzyka, które przypisuje się ponad 100 chorobom zakaźnym (2). Pomimo tego, reakcja na obciążenia, jakie stanowią choroby jamy ustnej, jest bardzo powolna. Chorób jamy ustnej można zwykle uniknąć – w większości przypadków nie ma w nich niczego nieuchronnego.

Osiągnięcie optymalnego zdrowia jamy ustnej stanowi zatem główne wyzwanie dla zdrowia publicznego i wymaga zaangażowanych orędowników, oddanych idei promowania inicjatyw dotyczących zdrowia jamy ustnej kładących nacisk na profilaktykę oraz zmierzających do włączenia kwestii zdrowia jamy ustnej w programy polityczne obejmujące zdrowie ogólne i choroby zakaźne.

Zgodnie z definicją przyjętą przez FDI:

„Zdrowie jamy ustnej jest wielowymiarowe i dotyczy możliwości mówienia, uśmiechania się, odczuwania smaku, zapachu, dotyku, żucia, połykania oraz przekazywania wyrazem twarzy różnych uczuć w pewny siebie sposób, wolny od bólu, dyskomfortu i chorób obszaru czaszkowo – twarzowego.” (3)

Niniejszy przewodnik został opracowany dla krajowych organizacji stomatologicznych (NDA) zrzeszonych w FDI oraz osób bądź jednostek organizacyjnych starających się wykorzystać Światowy Dzień Zdrowia Jamy Ustnej (ŚDZJU) do rozwoju programów polityki zdrowia jamy ustnej oraz do nadania kwestiom zdrowia jamy ustnej większego znaczenia w celu poprawy świadomości i profilaktyki. FDI jest aktywna na całym świecie, dążąc do wzmagania działań w zakresie zdrowia jamy ustnej – potrzebne są jednak również działania na szczeblu lokalnym.

Podejmowane przez Ciebie na szczeblu lokalnym działania w tym zakresie mogą przyczynić się do wprowadzenia zmian w kraju i za granicą, zmienić ogólnoświatowe zobowiązania w akcje, które przyniosą korzyści Twojej społeczności.

Niniejszy przewodnik ma na celu wyposażenie orędowników zdrowia jamy ustnej w informacje i narzędzia umożliwiające:

- wykorzystać rozgłos wokół ŚDZJU dla działań promujących zdrowie jamy ustnej na szczeblu regionalnym, krajowym i światowym;
- zrozumieć status zdrowia jamy ustnej w ogólnoświatowych programach dotyczących zdrowia i rozwoju oraz zrozumieć, dlaczego tak istotne jest połączenie tych wysiłków z działaniami dotyczącymi chorób niezakaźnych;
- domagać się włączenia zdrowia jamy do programów polityki zdrowotnej obejmujących choroby zakaźne i zdrowie ogólne w celu zapewnienia odpowiedniego zdrowia i samopoczucia przez całe życie;
- podejmować skuteczne działania, korzystając z przedstawionej listy kontrolnej, kluczowych komunikatów oraz materiałów.

Uwagi nt. niniejszego przewodnika można przesyłać na adres mailowy: advocacy@fdiworlddental.org

Tło Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej

Czym jest ŚDZJU?

ŚDZJU obchodzony corocznie w dniu 20 marca jest największą ogólnoswiatową kampanią uświadamiającą w zakresie zdrowia jamy ustnej. Został zainicjowany przez FDI w 2007 roku i stanowi kulminację całorocznych działań poświęconych zwiększaniu globalnej świadomości na temat prewencji i kontroli chorób jamy ustnej. Każdego roku ŚDZJU skupia się na konkretnym zagadnieniu, kierując przekaz do ogółu społeczeństwa, personelu świadczącego opiekę stomatologiczną oraz do decydentów – wszyscy oni odgrywają ważną rolę w ograniczaniu następstw chorób jamy ustnej.

Dlaczego ŚDZJU jest ważny?

Najprościej rzecz ujmując, choroby jamy ustnej są głównym ciężarem i wyzwaniem w zakresie zdrowia publicznego w niemal wszystkich państwach świata i należy im niezwłocznie poświęcić uwagę. Choroby te dotyczą 3,9 miliarda ludzi na świecie (2), a sama tylko nieleczona próchnica występuje u prawie połowy światowej populacji (44%) (4).

Obciążenia wiążące się z chorobami jamy ustnej są potęgowane ich współwystępowaniem z innymi chorobami niezakaźnymi, jak cukrzyca, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, nowotwory trzustki i żołądkowo-jelitowe.

Choroby jamy ustnej i większość chorób niezakaźnych, o wspólnych czynnikach ryzyka (palenie tytoniu, nadmierne spożywanie alkoholu, niezdrowa dieta) i uwarunkowaniach społecznych, mogą skorzystać na kompleksowej i zintegrowanej reakcji.

Pomimo niedopuszczalnie wysokiego występowania tych chorób, zdrowie jamy ustnej nadal nie jest traktowane jako priorytet i jest marginalizowane w globalnych programach działań dotyczących zdrowia i rozwoju.

Wraz z niedawnym przyjęciem przez ONZ Celów Zrównoważonego Rozwoju (CZR), uznających zdrowie za główny warunek rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, wkraczamy w nową erę zdrowia globalnego. Obecnie, bardziej niż kiedykolwiek, istnieje pilna potrzeba ze strony państw do zajęcia się zdrowiem jamy ustnej i zintegrowaniem go z szerszą polityką zdrowotną i polityką dotyczącą innych chorób niezakaźnych.

ŚDZJU jest kluczową datą w kalendarzu, którą można wykorzystać dla promocji działań w zakresie zdrowia jamy ustnej. Jest okazją, aby naświetlić, jak olbrzymie są obciążenia i koszty wynikające z chorób jamy ustnej, i zwiększyć świadomość społeczeństwa, mediów oraz decydentów w tym temacie, nawołując tym samym do podjęcia wspólnych działań. Warto wykorzystać ŚDZJU na uświadomienie ludziom, jak utrzymać prawidłowe nawyki higieny jamy ustnej, ograniczać czynniki ryzyka, w szczególności poprzez wprowadzenie zdrowej diety (z niską zawartością cukru), unikanie palenia tytoniu oraz nadmiernego spożywania alkoholu – to wszystko wpłynie pozytywnie nie tylko na zdrowie jamy ustnej, ale także na zdrowie ogólne i dobre samopoczucie.

Powiedz Aaa:

**Pomyśl jama ustna,
pomyśl zdrowie**

Po raz pierwszy FDI wdraża trzyletnią kampanię pod hasłem przewodnim „Powiedz Aaa”. Co roku, nawiązując do różnych haseł, kampania „Powiedz Aaa” ma przypominać, że jama ustna jest zwierciadłem ciała i ukazuje ogólny stan zdrowia. W 2018 roku hasło „Pomyśl jama ustna, pomyśl zdrowie” ma unaocznąć ścisły związek pomiędzy jamą ustną a całym organizmem. Celem kampanii jest edukowanie społeczeństwa, iż dbanie o zdrowie jamy ustnej jest bardzo istotne dla jej prawidłowego funkcjonowania, jak również dla zachowania dobrego zdrowia ogólnego i wysokiej jakości życia

Kampania „Powiedz Aaa: Pomyśl jama ustna, pomyśl zdrowie” jest szansą, aby promotorzy zdrowia jamy ustnej oraz osoby zajmujące się zdrowiem ogólnym i chorobami zakaźnymi zjednoczyli się i wspólnie opowiedzieli się za włączeniem zdrowia jamy ustnej w politykę dotyczącą zdrowia ogólnego i chorób zakaźnych. Tegoroczna kampania jest doskonałą okazją do wywierania nacisku na rządzących, by rozpoczęli działania na rzecz zapobiegania i kontroli chorób jamy ustnej.

W tym celu należy zwiększyć świadomość decydentów o tym, co należy zrobić, aby nadać zdrowiu jamy ustnej większe znaczenie w światowych planach działań dotyczących zdrowia i rozwoju.

Kampania „Powiedz Aaa: Pomyśl jama ustna, pomyśl zdrowie” jest szczegółowo przedstawiona w materiale „Campaign toolkit” dostępnym na stronie www.worldoralhealthday.org.

5 kluczowych komunikatów

Przedstawianie decydom na całym świecie tych samych kluczowych komunikatów i rekomendacji może wzmocnić ten przekaz i zbliżyć do osiągnięcia celu polegającego na włączeniu zdrowia jamy ustnej do polityki dotyczącej chorób zakaźnych i zdrowia ogólnego oraz traktowania go w sposób priorytetowy na poziomie krajowym i światowym.

1

Zdrowie jamy ustnej jest niezbędne dla ogólnego stanu zdrowia. Zasada, iż „zdrowie jamy ustnej jest obecne we wszystkich programach działań” skutkować będzie właściwym podejściem do lepszej promocji zdrowia jamy ustnej i zdrowia ogólnego.

OPOWIADAJ SIĘ ZA:

- Współpracą pomiędzy różnymi obszarami działalności politycznej, także wykraczającymi poza sprawy dotyczące zdrowia, aby sukcesywnie włączać zdrowie i zdrowie jamy ustnej do wszelkich polityk.

2

Zdrowie jamy ustnej i choroby zakaźne współistnieją – nie ma jednych bez drugich. Biorąc pod uwagę wspólne czynniki ryzyka, zdrowie jamy ustnej powinno być elementem polityk dotyczących chorób zakaźnych.

OPOWIADAJ SIĘ ZA:

- Działaniami w celu ograniczenia spożycia cukru, nadmiernego spożywania alkoholu, palenia papierosów, takimi jak zwiększanie podatków, znakowanie żywności czy ograniczenia reklamy.
- Prowadzeniem badań na temat skuteczności działań w zakresie zdrowia jamy ustnej i chorób zakaźnych, które odnoszą się do ich wspólnych czynników ryzyka, dla usprawnienia procesu decyzyjnego polityków
- Wdrożeniem Metody Wspólnego Ryzyka (MWR) w celu zapobiegania i kontrolowania chorób jamy ustnej i chorób zakaźnych

3

Zdrowie jamy ustnej musi być zintegrowane z strategiami i ramami monitorowania w ramach działań na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju do roku 2030.

OPOWIADAJ SIĘ ZA:

- Nadaniem zdrowiu jamy ustnej priorytetu politycznego w ramach krajowych planów działań w sprawie chorób zakaźnych i przygotowań do zbliżającego się posiedzenia wysokiego szczebla ONZ w 2018 roku na temat zapobiegania i kontroli Chorób Zakaźnych.

4

Dane dotyczące zdrowia jamy ustnej muszą być włączone do krajowego nadzoru nad chorobami zakaźnymi.

OPOWIADAJ SIĘ ZA:

- Systematycznym uwzględnianiem wskaźników dotyczących zdrowia jamy ustnej w programach nadzoru nad chorobami zakaźnymi i monitorowania epidemiologicznego

5

ŚDZJU jest doskonałą platformą dla współpracy rządu i podmiotów zajmujących się zdrowiem jamy ustnej w celu dokonania analizy wyzwań zdrowotnych i podjęcia działań.

OPOWIADAJ SIĘ ZA:

- Współpracą decydentów i Krajowych Organizacji Stomatologicznych nad stworzeniem strategii dotyczących zdrowia jamy ustnej
- wspieraniem przez urzędników państwowych przedsięwzięć organizowanych w ramach ŚDZJU przez Krajowe Organizacje Stomatologiczne
- Inicjowaniem przez decydentów podczas ŚDZJU działań dotyczących zdrowia jamy ustnej

Zdrowie jamy ustnej, choroby niezakaźne i ogólnoswiatowy program działań

Kluczowe fakty

- **Czym jest zdrowie jamy ustnej?** Zdrowie jamy ustnej jest wielowymiarowe i dotyczy możliwości mówienia, uśmiechania się, odczuwania smaku, zapachu, dotyku, żucia, połykania oraz przekazywania wyrazem twarzy różnych uczuć w pewny siebie sposób, wolny od bólu, dyskomfortu i chorób zespołu czaszkowo – twarzowego. (3)
- **Zdrowie jamy ustnej jest niezbędne dla zachowania dobrego samopoczucia i zdrowia ogólnego.**
Zdrowie jamy ustnej wpływa na zdrowie ogólne powodując znaczący ból i cierpienie oraz zmieniając rodzaj pożywienia, sposób mówienia jak też jakość życia i samopoczucia. (5)
- **Choroby jamy ustnej dotyczą 3,9 miliarda ludzi na świecie, a nieleczona próchnica występuje u prawie połowy (44%) populacji.**⁴

CHOROBY JAMY USTNEJ dotyczą
3,9 MILIARDA
LUDZI
NA ŚWIECIE

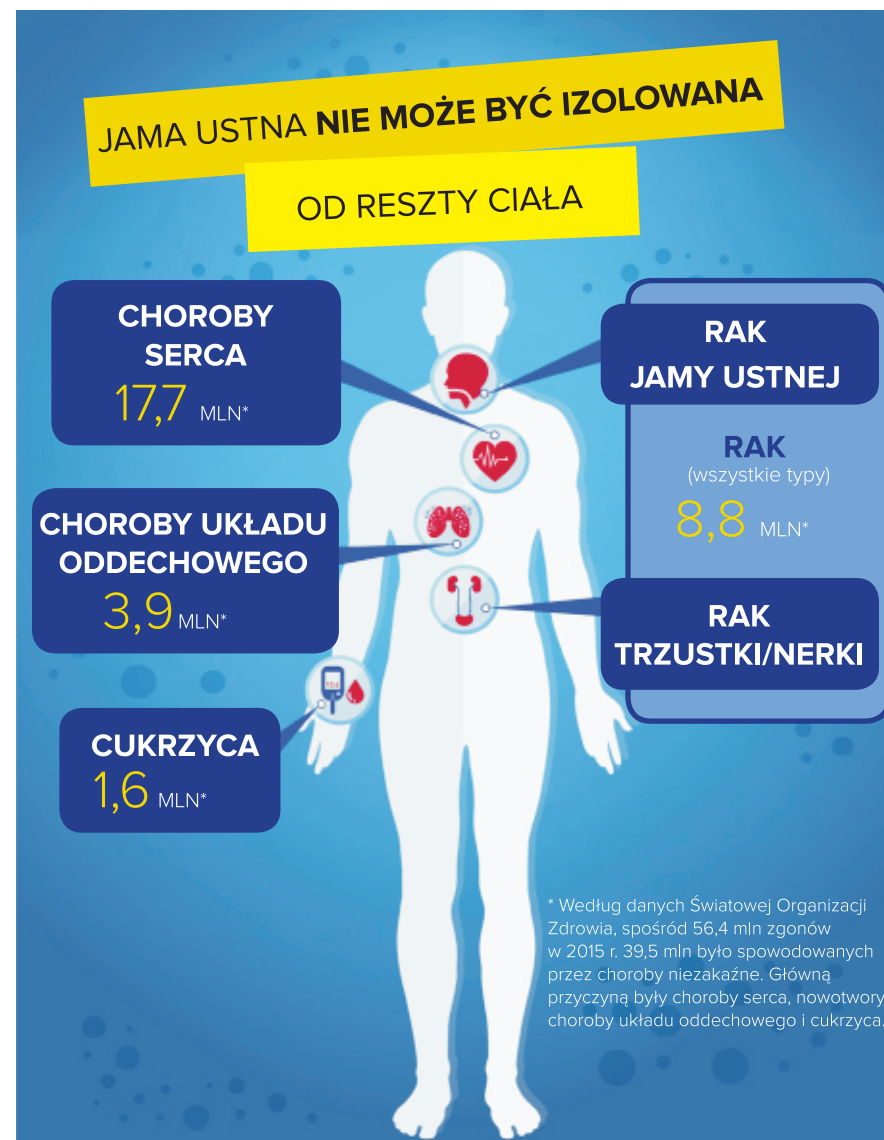

A NIELECZONA PRÓCHNICA
występuje u prawie połowy

POPULACJI 44%

- **Choroby jamy ustnej są związane z wieloma chorobami niezakaźnymi**, jak cukrzyca, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, nowotwory trzustki i żołądkowo-jelitowe. (2) ²
- **Wszystkie główne choroby niezakaźne – w tym choroby jamy ustnej – posiadają te same uwarunkowania społeczne** w tym ubóstwo i niektóre wspólne czynniki ryzyka
- **Czynniki ryzyka dla chorób jamy ustnej** to m.in. niewłaściwa dieta (z dużą zawartością cukru), palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu i zła higiena jamy ustnej.
- **Bardziej holistyczne podejście do opieki zdrowotnej da lepsze rezultaty** w leczeniu pacjentów z chorobami jamy ustnej i innymi chorobami niezakaźnymi.

Chronologia najważniejszych wydarzeń

2007 Podjęcie przez 60. Światowe Zgromadzenie Zdrowia uchwały WHA60/17

Uchwała zatwierdziła sprawozdanie „Zdrowie jamy ustnej: plan działania na rzecz promocji i zintegrowanego zapobiegania chorobom” oraz uznała „nierozwalny związek” pomiędzy zdrowiem jamy ustnej a zdrowiem ogólnym i jakością życia.

2010 ONZ decyduje o zwołaniu pierwszego Posiedzenia Wysokiego Szczebla (PWS) w sprawie zapobiegania chorobom niezakaźnym i ich kontroli

Dopiero po raz drugi ONZ zwołała spotkanie nt. zdrowia na tak wysokim szczeblu

2012 „25 przed 25” jako zadanie dotyczące chorób niezakaźnych

Na 65. Światowym Zgromadzeniu Zdrowia wszystkie państwa członkowskie zobowiązały się do podjęcia starań o zmniejszenie do roku 2025 przedwczesnej śmiertelności z powodu chorób niezakaźnych o 25%.

2011 Pierwsze PWS ONZ w sprawie zapobiegania chorobom niezakaźnym i ich kontroli

Artykuł 19 deklaracji politycznej ONZ w sprawie Zapobiegania Chorobom Niezakaźnym i Ich Kontroli stwierdza, że „Choroby nerek, jamy ustnej i oczu stanowią poważne obciążenie dla wielu krajów. Choroby te mają wspólne czynniki ryzyka i korzystna będzie wspólna reakcja na choroby niezakaźne”.

2013 Ustalono globalną strukturę działań w sprawie chorób niezakaźnych

Na 66. Światowym Zgromadzeniu Zdrowia państwa członkowskie jednogłośnie zaaprobowwały Globalne Ramy Monitorowania (GRM) oraz Globalny Plan Działania (GPD) WHO w sprawie chorób niezakaźnych na lata 2013 – 2020 i ustaliły Mechanizm Koordynacji Globalnej (MKG).

2014 Drugie PWS ONZ w sprawie zapobiegania chorobom niezakaźnym i ich kontroli

Państwa członkowskie zobowiązały się opracować i wdrożyć krajowe plany działania na rzecz zwalczania chorób niezakaźnych i mobilizację w zakresie GPD.

2015 Plan działania 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Określenie CZR

Państwa członkowskie formalnie przyjęły 17 CZR i 169 zadań o zrealizowania. Zdrowia dotyczy CZR 3

2016 Oficjalne wdrożenie planu CZR 2030

Pod koniec 2015 r. określiło Milenijne Cele Rozwoju (MCR) a CZR zostały oficjalnie wdrożone w roku 2016

2017 Wytyczne dla wdrażania CZR do 2030 roku

Na 70. Światowym Zgromadzeniu Zdrowia WHO opublikowała raport o postępach oraz Światowe Statystyki o Zdrowiu (Światowe Raporty Zdrowia) ukazujące osiem obszarów priorytetowych w CZR 3. Zdrowie Jamy Ustnej nie zostało uwzględnione w żadnym z tych dokumentów.

2018 We wrześniu odbędzie się trzecie PWS w sprawie zapobiegania chorobom niezakaźnym i ich kontroli

PWS w roku 2018 będzie kolejnym kamieniem milowym dla zdrowia jamy ustnej i środowisk zajmujących się chorobami niezakaźnymi. Orędownicy zdrowia jamy ustnej muszą zadbać temat ten znalazł się, w kontekście zapobiegania chorobom niezakaźnym i ich kontroli, w programie obrad i dokumencie końcowym PWS 2018.

Zdrowie Jamy Ustnej i Cele Zrównoważonego Rozwoju

Ogóln światowy ruch dotyczący chorób niezakaźnych jest szansą na poprawę zdrowia jamy ustnej w skali światowej.

W 2015 roku światowi przywódcy spotkali się, aby przyjąć CZR, co było historyczną chwilą dla wszystkich zajmujących się chorobami niezakaźnymi. Po raz pierwszy, choroby niezakaźne zostały uznane jako priorytet dla zrównoważonego rozwoju na świecie.

Zdrowie jamy ustnej powinno być w pełni zintegrowane ze Strategiami CZR i ramami monitorowania. Spośród 17 CZR, jeden (CZR 3) dotyczy zdrowia. CZR 3 zakłada „zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia i promowanie dobrobytu”. Aby oceniać postępy we wdrażaniu CZR 3 określono dziewięć zadań wiążących się ze zdrowiem, w tym trzy koncentrujące się na chorobach niezakaźnych.

Choroby jamy ustnej są znaczącym obciążeniem dla zdrowia i gospodarki, podjęcie w tym zakresie działań warunkuje osiągnięcie celów CZR i dotyczących chorób niezakaźnych.

Zdrowie jamy ustnej wykracza poza zakres CZR 3.

Niemal każdy ze wskazanych CZR ma pewien związek ze zdrowiem. Zdrowie jamy ustnej jest powiązane z kilkoma innymi CZR i powinno być zintegrowane z powiązanymi celami oraz z planami

Istnieje pilna potrzeba zmobilizowania zainteresowanych stron ze wszystkich sektorów w celu wspólnej reakcji na CZR. Czynniki ryzyka

chorób jamy ustnej (palenie tytoniu, nadmierne spożywanie alkoholu, niezdrowa dieta)

i ich uwarunkowania społeczno–ekonomiczne są zależne od różnych sektorów gospodarki - rolnictwa, energetyki, handlu, edukacji.

Wdrożenie holistycznej strategii, odnoszącej się do wpływu każdego z tych sektorów, wraz z przyjęciem polityki zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego jest niezbędne dla promowania zdrowia jamy ustnej i zdrowia ogólnego.

ZDROWIE JAMY USTNEJ W CZR WEZWANIE DO WSPÓLNEGO DZIAŁANIA

Narzędzia wspomagające włączenie się do akcji

Twoja lista kontrolna działań wspierających

W celu wsparcia Twoich starań przed i w trakcie ŚDZJU 2018 zamieszczamy poniższy praktyczny wykaz proponowanych działań i inicjatyw:

- ⇒ ustal, kto w Twoim mieście, powiecie, województwie ma wpływ na ochronę zdrowia – to pozwoli dotrzeć do kluczowych decydentów oraz wpływowych osób bądź instytucji mogących kreować politykę w zakresie zdrowia jamy ustnej
- ⇒ skonsoliduj lokalne działania poprzez tworzenie lub przyłączenie się do ogólnokrajowych ruchów zajmujących się chorobami zakaźnymi
- ⇒ nawiąż współpracę na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym z organizacjami mającymi podobne podejście do kwestii chorób zakaźnych
- ⇒ dotrzyj do parlamentarzystów i zachęcaj ich, aby traktowali zdrowie jamy ustnej jak priorytet
- ⇒ skieruj pismo do Ministerstwa Zdrowia omawiające priorytety i sposoby poprawy promocji zdrowia jamy ustnej
- ⇒ skontaktuj się z FDI (adres mailowy: advocacy@fdiworldddental.org) i przekaz aktualne informacje nt. swoich działań promujących zdrowie jamy ustnej
- ⇒ zarejestruj się na stronie www.fdiworldddental.org/newsletter-sign-up, aby otrzymywać na bieżąco wiadomości z FDI

Potencjalni odbiorcy:

- **Minister Zdrowia**
(oraz kluczowi doradcy i osoby zajmujące się chorobami zakaźnymi w Ministerstwie Zdrowia)
- **Parlamentarzyści**
- **Liderzy społeczeństwa obywatelskiego**
- **Profesjoniści stomatologiczni**
- **Pracownicy ochrony zdrowia**
- **Liderzy biznesowi**
- **Darczyńcy**
- **Liderzy opinii**
- **Media**

Dalsze materiały i literatura

Krótki wykaz innych materiałów nt. kampanii ŚDZJU 2018, zdrowia jamy ustnej, chorób niezakaźnych oraz celów zrównoważonego rozwoju, które mogą się przydać w działaniach .

- **The Challenge of Oral Disease – A call for global action. The Oral Health Atlas. 2nd ed.**
Geneva. FDI World Dental Federation, 2015. www.fdiworlddental.org/resources/oral-health-atlas/oral-health-atlas-2015
- **FDI's definition of oral health**
FDI World Dental Federation, 2017. www.fdiworlddental.org/oral-health/fdis-definition-of-oral-health
- **FDI Vision 2020: Shaping the future of oral health**
FDI World Dental Federation, 2012. www.fdiworlddental.org/resources/brochures/fdi-vision-2020
- **NCD Alliance website** www.ncdalliance.org
- **No Health Without Oral Health webcast**
FDI World Dental Federation and the NCD Alliance, 2017. www.worldoralhealthday.org/webcasts/FDI4/index.htm
- **Policy Brief on Accelerating Action on Oral Health and NCDs**
FDI World Dental Federation and NCD Alliance, 2017 www.fdiworlddental.org/resources/brochures/accelerating-action-on-oral-health-and-ncds
- **Sugars and Dental Caries Guide: A practical guide**
FDI World Dental Federation, 2017. www.fdiworlddental.org/resources/toolkits/sugars-and-dental-carries
- **2030 Sustainable Development Goals** www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals
- **White Paper on Oral Health Worldwide**
FDI World Dental Federation, 2015. www.fdiworlddental.org/resources/white-papers/oral-health-worldwide
- **WOHD campaign materials** www.worldoralhealthday.org/resources

Bibliografia

- 1 White Paper on Oral Health Worldwide . FDI World Dental Federation 2015
(<http://www.fdiworldddental.org/resources/white-papers/oral-health-worldwide>), accessed 14 November 2017.
- 2 The Challenge of Oral Disease – A call for global action . The Oral Health Atlas. 2nd ed. Geneva. FDI World Dental Federation, 2015 ([http://www.fdiworldddental.org/publications/oral-health-atlas/oral-health-atlas-\(2015\)](http://www.fdiworldddental.org/publications/oral-health-atlas/oral-health-atlas-(2015))), accessed 14 November 2017).
- 3 FDI's oral health definition (<http://www.fdiworldddental.org/oral-health/fdis-definition-of-oral-health>), accessed 14 November 2017.
- 4 Global Burden of Disease Study . The Institute for Health Metrics and Evaluation, 2012
(<http://www.healthdata.org/gbd>), accessed 14 November 2017).
- 5 Oral health, general health and quality of life . World Health Organization, 2005
(<http://www.who.int/bulletin/volumes/83/9/editorial30905html/en/>), accessed 14 November 2017).

www.worldoralhealthday.org

Światowy Dzień Zdrowia Jamy Ustnej

20 Marca

Przyłącz się do ogólnoswiatowego ruchu

Organizacje stomatologiczne zrzeszone w FDI oraz ich partnerzy na całym świecie organizują wiele różnych przedsięwzięć, m. in. publiczne debaty, badania kontrolne, marsze i biegi, koncerty

*Zaangażuj
się*

- /FDIWorldDentalFederation
- /worldentalfed
- /worlddentalfed
- /worldoralhealthday
- /company/FDIWorldDentalFederation

#SayAhh

#WOHD18

FDI World Dental Federation

Avenue Louis-Casali 51 • 1216 Genève • Switzerland

T +41 22 560 81 50 • advocacy@fdiworlddental.org • www.fdiworlddental.org

WOHD TASK TEAM

Edoardo Cavallè *CHAIR*
Ashok Dhoble
Jaime Edelson
Marshall Gallant
Alvaro Roda
Nikolai Sharkov
Georgios Tsiogas

MANAGING EDITOR

Charanjit Jagait

EDITORIAL REVIEW & SUPPORT

Claudia Marquina

DESIGN & LAYOUT

Gilberto D Lontro

©2017 FDI World Dental Federation